

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕД

Органъ на Българския лозарски съюзъ и Кооп.
центра на лозаритѣ въ България — София

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 50 ЛВ.   **РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ — ПЛѢВЕНЪ**

LOZARSKI PRÉGLÈDE (Revue de l'Union viticole et de la centrale coopérative des viticulteurs en Bulgarie, Sofia — Bulgarie).

LOSARSKI PREGLED (Zeitschrift — organ des Bulgarischen Weinbauverbundes und der Genossenschaftzentrale der Weinbauer in Bulgarien, Sofia — Bulgarien).

Редакторъ: Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: проф. Н. Недѣлчевъ, Ив. Георгиевъ, Н. Мъниковъ, Б. Ив. Бѣлчевъ, А. Бойчиновъ, Ив. Добревъ, В. Стрибърни и Л. Д. Петковъ.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Изъ кой пжть? — Ч.; 2) Покана за конгреса; 3) Конгрестъ — Ив. Л.; 4) Нашиятъ гроздоизносъ — Ив. Г.; 5) Нашето лозарство трѣбва да се гради и развива върху здрави основи — Ат. Б. 6) Гроздовъ мармеладъ, гроздовъ сокъ и гроздовъ медъ — Ив. Д.; 7) Изъ практиката и новости: 8) Съюзни и кооперативни; 9) Хроника.

Изъ кой пжть?

Българското лозарство, въ последните години бѣрже увеличи площта си и постигна голѣми успѣхи, особенно съ десертното грозде. При ограниченитѣ възможности за доходенъ пласментъ на виното въ страната и гроздето въ странство, явно е, че сме въ надпроизводство и лозарството се намира на кръстопжть. Сложенъ е на разглеждане въпросътъ, да се продължи ли досегашното масово и нерѣководено засаждане на нови лозя или да се ограничи и планово ржководи за да се запази поне доходността на сегашните лозя.

Ограничението иде само по себе си по икономическата повеля, че при близко настїпващѣ надпроизводство и недоходностъ, сами лозаритѣ ще престанатъ да засаждатъ лозя, но загубитѣ за самитѣ лозари и народното стопанство ще сѫ голѣми, и носятъ непоправими Стопански и социални поражения.

Затова дѣлътъ е на организираните лозари да съдействуватъ на държаватъ въ решителните мѣри, които почна да прилага съ закона за ограничение на засажданията и тия, които следва да вземе.

Сѫществуващия законъ ограничава винениетѣ, но оставилъ свободно засаждането на десертните, а новия проектъ обратното; разрешава

винени, а забранява десертни. Препоръжките давани отъ лозарите по райони носят неджга, че застижват локалните интереси на райони, мѣстности и дори на личности.

Тогава кой ще извлѣче лозарството отъ кръстопътя. Безспорно държавата, като мине къмъ дѣлови мѣрки, съобразени съ лозарската и винарска науки, икономиката и особеностите на лозарските райони, за да се запази поне доходността на сегашните посаждения и подъ планъ продължи успѣха на лозарството, като народъ поминъкъ на масата стопани и работници лозари.

Ч.

Бълг. Лозарски Съюзъ

№ 8.

11 януари 1938 год.
СОФИЯ.

До Лозарските дружества,
лозаро-винарските кооперации
и кореспонденти на Българския
Лозарски Съюзъ.

ПОКАНА

Др. лозари,

Съгласно чл. 15 отъ устава на Съюза, Управителния съветъ въ заседанието си на 5 януари т. г., протоколъ № 1 реши щото осемнадесети редовенъ конгресъ да стане на 20 февруари 1938 год. въ София при следния дневенъ редъ:

- 1) Откриване на конгреса.
- 2) Изборъ на бюро.
- 3) Поздравления.
- 4) Изборъ на комисии по провѣрка на пълномощията и за резолюциите.
- 5) Приемане правилника за вѫтрешния редъ.
- 6) Отчетъ на Управителния съветъ за дейността му презъ 1937 год. и на редактора на съюзния органъ „Лозарски прегледъ“ и докладъ на Контролния съветъ.
- 7) Приемане на отчета и доклада и освобождаването отъ отговорност Управителния и Контролния съвети и редактора на списанието.
- 8) Докладъ отъ г. Ив. П. Бързаковъ върху износа на гроздето презъ 1937 год. и докладъ върху новостите въ лозарството и винарството отъ проф. Н. Недѣлчевъ.
- 9) Гласуване резолюциите.
- 10) Гласуване бюджетъ за 1938 година.
- 11) Изборъ на новъ Управителенъ и Контроленъ съвети.
- 12) Закриване на конгреса.

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ.

Секретаръ: Ив. Лѣвичаровъ.

Ив. Лъвичаровъ.

Секр. на Българ. Лозарски съюзъ.

Конгресътъ.

На 20 февруари т. г. е свиканъ 18 редовенъ конгресъ на Българския лозарски съюзъ.

Изминатия едногодишенъ стопански животъ от миналогодишния конгресъ до днесъ не донесе нищо радостно за родното лозарство. И тази година, както и миналата, ще останатъ паметни по своя неурожай, болести и неприятели по лозята и страшно много изненадващи за организацията по износа и пласмента.

На българските лозари, като че ли съдбата имъ е отредила да водятъ вѣчна борба, еднакво, както противъ природните стихии, болести и неприятели по лозята, така и въ полето на стопанските придобивки.

Противоречивите интереси на отдѣлните съсловия, преплитащи се съ интересите на родното лозарство изострятъ апетитите на едини и налагатъ все по-голѣма

и по-голѣма предпазливостъ въ защита на собствените интереси у други. Днесъ въ живота побеждава онзи, който по-умѣло действува и онзи, който по-добре е съзналъ интересите си и се е организиралъ да ги бранятъ.

Борбата на Лозарския съюзъ противъ попълзвновенията на птицепродавския съюзъ за пускането на фабричния — меласовъ спиртъ, която борба бѣ цѣлъ подвигъ и въ която Лозарския съюзъ излѣзе победителъ, доказа колко много още има да се желае отъ страна на лозарите, за да представлява Лозарския съюзъ снова, което по право му се пада въ лозарска България.

За голѣмо съжаление, обаче, ще трѣбва да констатираме какво лозарите, въ голѣмото си мнозинство, продължаватъ да сѫ нѣми зрители и индиферентни къмъ повика и молбата на ония, които редица години по редъ, съ рѣдкъ стоицизъмъ и небивалъ ентузиазъмъ апелиратъ къмъ тѣхъ за организиране и подкрепа въ защита интересите на цѣлокупното лозарство.

И тазгодишната износна кампания мина, безъ да има представителъ на лозарите-производители въ състава на съ-

вета на Експортния институтъ. И тази година насъ ни съмѣт-
наха за излишни, ние, които въ продължение само на едно
десетилѣтие достигнахме до положението да дадемъ едно
производство, съ което да можемъ да завладѣемъ една трета
отъ пазаритѣ на централна Европа и да се очертаемъ като
първи въ качествено и количествено производство между
всички износителки, много по-стари отъ насъ, лозарски страни.

Редица сѫ въпросите, които чакатъ своите разрешения
и кѫдето лозаритѣ отъ всички краища на България ще трѣб-
ва да кажатъ своята дума. Въпроса съ гроздоизноса, който
всѣка година носи изненади на родното лозарство, трѣбва
да намѣри своето правилно разрешение и да се постави вед-
нъжъ за винаги на здрави начала. Въпроса съ винопроиз-
водството и виненото лозарство сѫщо трѣбва да бѫде об-
мисленъ добре и мусе даде една правилна насока, за да не
изпадаме въ изненади и грѣшки. Тия и много още общи и
локални, за дадени лозарски райони, въпроси, наредъ съ ге-
нералната линия за политика на Българския лозарски съюзъ
чакатъ и трѣбва да намѣратъ разрешението си въ тазго-
дишния конгресъ.

Наредъ съ критиката за дейността и политиката на
управителния съветъ въ отстояването му защитата на род-
ното лозарство и провеждане политиката на Съюза ще трѣбва
да се начертаятъ пѣтищата на бѫща дейност и дадатъ
директиви на новата управа.

Лозари отъ всички краища на родната земя, елате ма-
сово на конгреса, за да докажете, че сте едно съсловие,
което е проумѣло и се е осъзнало да брани своите инте-
реси; за да накараме да прогледнатъ и прочуятъ ония, които
продължаватъ да подържатъ, че Съюза на лозаритѣ е
е една малка организация, съ котерийни интереси на нѣколко
лозари. Елате да манифестираме нашето единство и мощъ по-
отношение голѣмите лозарски въпроси и докажемъ, че сме
масова организация, заслужаваща по-друга участъ въ нашата
страна. Елате съ Вашия вѣренъ усъѣтъ къмъ нѣщата и про-
зорливъ умъ да начертаемъ пѣтя на нашето лозарство и да-
демъ разрешение на редица въпроси, засъгащи лозарството
и винарството — едничкия нашъ поминъкъ.

До виждане на конгреса.

Измѣнения въ правилника за лозовитѣ посажденія.

Въ врѣзка съ предписанietо на чл. 14, ал. II отъ наредбата-законъ за
уреждане засаждането на нови лозя и попълването на сѫщата наредба,
Министра на земедѣлието е подписанъ заповѣдъ, съ която срока за по-
даване на заявление отъ стопанитѣ до агрономствата, както и срокътъ
за издаване на разрешителни отъ агронома за засаждането на нови
лозя -- се продължава отъ 1. IX. до 30. IV. следващата година.

Ив. Георгиевъ
Инж.-агрономъ.

Нашиятъ гроздоизносъ.

На това място, за четвърти пътъ, въ началото на всяка отъ последните години, правимъ прегледъ и преценка на износа на прѣсно десертно грозде отъ България¹⁾. Стремили сме се да обхванемъ, посрѣдствомъ обстойна документация, въпросътъ за търговията съ прѣсно десертно грозде въ неговия свѣтовенъ мащабъ и то, посрѣдствомъ сравнителни проучвания на автентични статистически данни²⁾, и съ огледъ да хвѣрлимъ свѣтлина върху състоянието и бѫдащето на износа на българското десертно грозде.

Производството на десертно грозде, разгледано по континенти на земното кълбо, се раздѣля между Европа и Америка, съ 1 и 1½ милиарда килограма респективно. Останалите континенти иматъ относително слабо производство, общо крѣко 180 милиона килограма. Благодарение на сезонните промѣни, обаче, гроздето въ Америка усрѣва презъ м. Мартъ, вследствие на което конкуренцията му за европейските грозда е избѣгната. Ето защо, колкото се отнася до прѣсното десертно грозде, Европа, съ нейните пазари и производство, представлява практически една независима отъ другите континенти икономическа единица. По тази причина, позволяваме си по-горе да съмѣтаме, че разглеждаме въпроса за гроздоизноса въ неговия свѣтовенъ мащабъ.

Общиятъ вносъ на грозде въ Европейските държави, отъ 1930 до 1937 год варира отъ 116 милиона до 150 милиона килограма. Той е показанъ въ следващата таблица I.

ТАБЛИЦА I.

Вносъ на десертни грозда въ отдѣлните европейски държави въ хиляди килограми.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936 *)	1937 *)
Германия	70264	68863	56959	46854	60542	67767	48894	63982
Австрия *)	12504	11789	8274	6196	6518	6476	6540	7134
Чехославакия	3299	1938	1641	2240	2240	2174	1113	1481
Полша	6630	5210	3263	2963	4611	5310	3483	4320
Швейцария	12394	12743	12049	14501	12242	8825	9453	10625
Англия	34765	47213	48096	39137	45388	42156	42638	36240
Белгия	550	1259	701	352	466	308	1418	954
Холандия	110	847	273	171	86	65	52	56
Дания	1236	1343	889	793	975	866	478	—
Швеция	1845	2164	1968	1946	2217	4814	6006	3479
Норвегия	1703	1577	1861	1456	1869	1688	1087	1088
Литвания	—	—	—	4	—	—	—	—
Всичко	145300	154946	734987	116923	137154	150449	120162	130314

¹⁾ Справка сп. „Лозарски прегледъ“ кн. кн. 9 и 10 (1935 г.), кн. 1 (1936 г.), кн. 2 (1937 г.) и кн. кн. 2, 3 и 4 (1935 год.).

²⁾ Статистическите данни сѫ взети отъ търговските годишници и отъ мѣсечните търговски бюллетини на посочените въ статията страни (бид. на Гл. Дир. на Статистиката).

*) До края на м. ноемврий.

Отъ данните на горната таблица се вижда, че пазарът на грозде въ европейските страни по количество е доста постоянна величина. Не може, при това да се твърди, че консумацията на грозде тамъ се разширява и увеличава. Варирането на вноса се дължи по-скоро на външни причини, т. е. такива създадени отъ неравномърното производство и предлагане въ страните износителки. Вънъ отъ това, въпросното вариране прогресира въ възходяща линия, а зиг-загообразно.

При тази обстановка на международния пазаръ на десертното грозде, българското производство, начиная отъ 1926 г., започва да си пробива пътъ. Началото е ознаменувано съ блъскавъ възходъ, извършенъ презъ последните дванадесет години. Въ следващата таблица II е показанъ развой на износа на българско грозде.

ТАБЛИЦА II.

Години	вагони	килограми ¹⁾	добита сума лева	срѣдна цена на единъ кгр. лева ²⁾
1926	32	155459	132,578	8·54
1927	102	562336	7694006	13·69
1928	107	952155	13625751	14·31
1929	352	2112486	31759534	14·36
1930	452	2714150	32209875	11·87
1931	649	3111088	34594369	11·12
1932	1262	6533144	54540698	8·35
1933	2012	12072000	84390692	7·03
1934	3740	21509230	139794608	6·49
1935	6620	38041158	248456203	6·53
1936	4666	26570158	190930566	7·15
1937	7799	40772660	238283639	5·85

Показаните въ предидущата таблица количества сѫ били изнесени отъ общо 88 товарни гари, разпределени по години, начиная отъ 1931 год. както следва: презъ 1931 г.— 33 товарни гари; презъ 1932 г.— нови 20; презъ 1933 г.— нови 11; 1934 г.— нови 15; 1935 г.— нови 6; 1936 г.— нови

¹⁾ Бруто — грозде и щайги.

²⁾ Изчислена е, като добитата сума отъ всичкия износъ за годината е раздѣлена съ брутното тегло на сѫщия износъ.

Добитата сума отъ всичкия износъ по години е взета отъ Гл. Дир. на Статистиката. За добитата сума се смята онази франко Драгоманъ, като се спадатъ отъ нея сумите, произхождащи отъ евентуални аварии. Добитата сума фактически е по-голяма отъ показаните въ горната таблица, защото къмъ нея трѣбва да се прибави валутната премия. Това изисква специални и доста трудни изчисления.

Ето защо, посочените срѣдни цени за кгр. трѣбва да се смятатъ приблизителни. Размѣрът имъ се различава отъ оня, който дава Гл. Дир. на Статистиката, която го исчислява върху нетото грозде, макаръ че се знае, какво щайгитъ (амбалажа) се плаща въ чужбина по тегло като грозде.

Въпросътъ за цените оставяме безъ коментарии. Той ще биде предметъ на отдельна статия.

2; 1937 г. — нова 1 товарна гара. Всъка товарна гара притежава единъ свой експортенъ районъ на лозя. Голъмъ брой отъ 88-тѣ товарни гари инцидентно сѫ се явили, а следъ това вече не сѫ показани като товарни на грозде за износъ. Това показва, че лозарскиятъ имъ районъ не произвежда продуктъ съ нуждното качество.

По-главните товарни гари сѫ: Кричимъ, Пловдивъ, Чирпанъ, Видинъ, Плевенъ, Свищовъ, Павликени, Ресенъ, Г.-Орѣховица, Лѣсковецъ, Русе, Шуменъ, Прѣславъ и Варна. Впрочемъ, всички товарни гари, по хронологиченъ редъ на явяването имъ въ процеса на гроздоизноса, сѫ дадени въ следната таблица III.

ТАБЛИЦА III

Товарни гари и брой на отправенитѣ отъ тѣхъ за чужбина вагони грозде по години¹⁾.

	1935	1936	1937		1935	1936	1937
Пловдивъ	441	506	750	Търговище	42	6	23
Кричимъ	1419	1549	2291	Шуменъ	104	85	215
Пазарджикъ	25	17	6	Козаревецъ	38	16	44
Ст. Загора	45	31	23	Преславъ	584	263	656
Нова Загора	43	8	20	Варна	291	220	297
Дасеновградъ	34	42	34	Свиленградъ	—	—	—
Чирпанъ	191	156	354	Гурково	34	54	17
Стралджа	—	—	—	Катуница	—	—	—
Сливенъ	22	—	3	Марица	—	—	2
Сараньово	23	20	25	Тръмбешъ	33	—	45
Керменли	—	—	—	Камено	—	—	—
София	2	—	—	Червена вода	9	—	—
Раждавица	1	5	3	Бургасъ	20	8	—
Кюстендилъ	—	5	—	Свобода	—	—	—
Видинъ	82	127	81	Бѣла	9	11	8
Ломъ	7	13	—	Стражица	45	23	47
Бойчиновци	—	2	—	Иваново	5	—	1
Видбълъ	8	—	16	Поповица	—	3	2
Ребърково	—	—	—	Две могили	6	1	7
Чарвенъ брѣгъ	12	—	—	Айтосъ	12	4	—
Плевенъ	543	274	495	Провадия	—	—	—
Левски	52	9	27	Самоводене	31	1	—
Свищовъ	104	69	166	Д. Чифликъ	16	23	49
Павликени	606	78	438	Ихтиманъ	—	—	—
Лесичери	29	4	16	Мездра	6	—	—
Ресенъ	199	73	238	Каспичанъ	15	5	15
Г.-Орѣховица	339	116	235	Бѣлово	—	—	—
Лѣсковецъ	667	273	511	Ловечъ	24	4	11
Русе	322	395	303	Соколово	4	3	5
Дебелецъ	52	35	19	Джамбазито	—	—	—

¹⁾ Товарни гари, за които нѣма показано число вагони въ горната таблица, сѫ били зарегистрирани презъ 1935 год.

	1935	1936	1937		1935	1936	1937
Казанлькъ	—	—	—	Ямболъ	1	—	—
Попово	3	—	—	Дръново	7	1	—
Фердинандъ	2	1	—	Николаево	3	—	—
Оръхово	44	30	36	Разградъ	4	—	2
Враца	5	—	—	Търново	6	—	—
Боровци	—	7	—	Гол. Конаре	1	11	8
Дупница	—	—	—	Джулюница	3	—	1
Борисовградъ	—	—	—	Куцина	8	35	—
Поликраище	—	25	26	Каменецъ	1	—	—
Шишковци	5	12	24	Типченица	1	—	—
Българи	—	—	—	Коиловци	1	3	1
Хасково	—	—	6	Бреница	—	2	23
Пордимъ	—	—	—	Карлово	—	2	2
Книжовникъ	—	—	6	Акчаръ	—	—	1

Износътъ на грозде презъ 1937 год., освенъ това, е данъ по товарни гари, вагони въ брой, сортове и килограми въ следващите две таблици IV и V.

ТАБЛИЦА IV. А. Южна България.

Товарни гари	Вагони брой	Х. миск. и Резек.	Афузъ	Димята	Чаушъ	Всичко	К И Л О Г Р А М И					
							К	И	Л	Г	Р	А
Кричимъ	2291	12206	11369465	177182	631921	12190779						
Пловдивъ	750	—	3658123	109196	324037	4091356						
Чирпанъ	354	579	793530	1064090	5596	1863995						
Асеновградъ	34	—	184007	319	—	184326						
Шишковци	24	—	57870	90075	—	147345						
Ст.-Загора	23	—	61730	66022	—	127752						
Сараньово	25	—	123554	1203	—	124757						
Нова-Загора	20	—	62443	45247	—	107690						
Гол. Конаре	8	—	41337	1310	—	42647						
Хасково	6	—	3604	28295	—	31899						
Пазарджикъ	6	—	30768	—	—	30778						
Книжовникъ	6	—	4087	26187	—	30274						
Сливенъ	3	—	14540	2249	—	16/89						
Ръждавица	3	—	404	10096	—	15000						
Марица	2	—	13420	—	—	13420						
Карлово	2	—	12000	—	—	12000						
Поповци	2	—	10850	—	—	10850						
Копиловци	1	—	450	4450	—	4900						

3560 12785 16446682 1625936 961754 19047147

ТАБЛИЦА V. Б. Северна България

№	Товарни гари	Вагони брой	Дфузъ	Димята	Чаушъ Резекин и Фоча	Хамб. мискетъ	Всичко				
		И	К	И	Л	О	Г	Р	А	М	И
1	Преславъ	656	914068	2743189	—	—	3657257				
2	Лъсковецъ	511	1730769	976629	16099	1359	2724856				
3	Плевенъ	495	2671774	26736	1573	—	2700083				
4	Павликени	438	1155955	1122256	1014	3594	2282819				
5	Русе	303	1547223	48422	10300	—	1605945				
6	Варна	297	42750	1412438	—	—	1455168				
7	Г.-Орховица	235	934460	301796	—	—	1236256				
8	Ресенъ	238	795958	435557	—	—	1231515				
9	Шуменъ	215	281309	887056	1126	3505	1172979				
10	Свищовъ	166	862690	2202	—	—	864892				
11	Видинъ	81	322759	87943	7116	1046	418864				
12	Козаревецъ	44	236751	24842	—	—	261593				
13	Стражица	47	127442	130387	—	—	257829				
14	Д. Чифликъ	49	—	243702	—	—	243702				
15	П. Тръмбешъ	45	229579	3150	—	—	232729				
16	Орхово	36	196255	371	—	—	196626				
17	Поликрайще	26	109942	39760	—	—	149702				
18	Левски	27	140322	15066	—	—	155388				
19	Търговище	23	42598	77548	—	—	120146				
20	Бреница	23	115338	—	—	—	115388				
21	Търново	2	8774	2751	—	—	11525				
22	Дебелецъ	19	80070	27117	—	—	107187				
23	Видбълъ	16	82250	—	—	—	82250				
24	Каспичанъ	15	16525	65685	—	—	82210				
25	Гурково	17	79720	—	—	—	79720				
26	Ловечъ	11	70619	8253	—	—	78872				
27	Лесичери	16	68271	7845	—	—	76116				
28	Бъла	8	40009	2801	—	—	42810				
29	Две могили	7	38123	140	—	—	38263				
30	Соколово	5	22964	2586	—	—	25550				
31	Акчаръ	1	6785	—	—	—	6785				
32	Иваново	1	2908	2180	—	—	5088				
33	Джулюница	1	5000	—	—	—	5000				
		4239	12980011	8698388	37228	9504	21725513				

Рекапитулация:

А. Северна България 4239 вагона 21725513 кгр.

Б. Южна България 3560 " 19047147 "

Всичко 7799 вагона 40872660 кгр.

Отъ горните таблици IV. и V. се вижда, че изнесеното общо количество грозде отъ Северна България, къмъ онова на Южна България запазва съотношението на миналите години — 1:1. Също, че Северна България си остава страната както на Димята, така и на Афузъ, когато южна България — предимно на Афузъ.

Колкото се отнася, обаче, до съотношението на тия два сорта по количеството на изнесеното отъ тъхъ грозде, съществува тенденция количеството на Афузъ да се увеличава въ по-голяма пропорция отъ онова на Димята.

Така, докато въ 1935 год. съотношението Афузъ : Димята = 2:1 приблизително; презъ 1936 година то е 3:2, а презъ 1937 година то е 3:1.

Това е много естествено, както ще видимъ по-нататъкъ, тъй като българският износъ на грозде се развива по линията на измѣстването на чужди грозда, както споменахме, а това може да става за въ бѫдеще само съ Афуза.

Данните на таблица II. показватъ, че износътъ на грозде, презъ последните нѣколко години, е станалъ много важно икономическо явление въ нашата страна. Въ таблицата на изнесените наши стоки въ чужбина, гроздето самостоятелно заема четвъртото място по добитата отъ него сума. Успоредно съ увеличаващето се стопанско значение на гроздето, грижитъ за износа му отнека голѣма частъ отъ вниманието на обществото, а и не липсватъ вече по-голѣми или по-малки публикации, издадени съ задача да допринесатъ за правилното развитие на въпроса.

Безспоренъ е фактътъ, че възможностите за опазаряване на българско десертно грозде на чуждите пазари стимулиратъ износа, а чрезъ него и производството респ. увеличаване на засадените площи. Трѣбва дебело да се подчертая, обаче, че за българското грозде не сѫ били откъти никакви нови пазари, чрезъ разширяване обема на съществуващи такива или чрезъ откриване на девствени такива, а чисто и просто казаното грозде, поради своето високо качество, е измѣствало, и продължава да измѣства отъ чуждите пазари по-долнокачествени отъ него грозда отъ други произходи. Това измѣстване, въ общи линии, е дадено въ следващата таблица VI.

ТАБЛИЦА VI.

каква част изразена процентно, се пада на нашето грозде отъ общото количество грозде, внесено въ Европейските страни.

1930 година —	1·80%	1934 година —	16.47%
1931 " —	2·07%	1935 " —	28·38%
1932 " —	5·01%	1936 " —	19·38%
1933 " —	10·50%	1937 " —	31·69%

Показаните по-горе проценти, съпоставени съ съответствуващите имъ количества по табл. I., даватъ представа за силата на качеството на българското грозде и опредѣлятъ степента на измѣствателния процесъ хронологически, както и ролята на фактора *качество* за успѣха на нашия гроздоизносъ.

Развитието на българския гроздоизносъ по линията на измѣстването е една наша гордость, но то съставлява и слабата страна на въпроса, защото измѣстването само по себе си е единъ мѣнящъ се факторъ, доколкото производствените способности могатъ да се нагаждатъ и приспособяватъ съ огледъ на една конкуренция, безъ при това, да вземаме подъ внимание влиянието на търговската политика на държавитъ. Успоредно съ измѣстването, ще трѣбва да се направятъ усилия за разширяване обема на гроздовите пазари, а главно — търсene на нови такива. Но за това ще говоримъ по-нататъкъ.

Българското грозде намира пазаръ въ страните на Средна и Северна Европа. Разпределението му е показано въ следващата таблица VII.

ТАБЛИЦА VII.

Разпределение на изнесеното отъ България грозде по години и по стрзни вносителки, въ проценти.

Странни вноси- телки	1931 %	1932 %	1933 %	1934 %	1935 %	1936 %	1937 %
Германия	48·3	84·8	61·3	75·2	73·3	74·3	79·15
Австрия	45·8	2·6	16·7	9·2	5·9	1·8	4·84
Чехославакия	5·1	5·9	6·4	4·0	3·1	1·5	2·10
Швейцария	0·8	4·5	8·3	4·2	0·9	1·2	0·90
Полша	—	2·2	7·2	6·0	4·8	2·1	1·70
Англия	—	—	0·1	1·4	8·9	14·3	8·62
Сканд. стр. *)	—	—	—	—	2·9	4·6	1·70
Белгия **)	—	—	—	—	0·2	0·2	0·09
Египетъ	—	—	—	—	—	—	0·90
	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0	100·00

*) Швеция, Норвегия, Дания и Финландия, за 1937 година – само първите две.

**) Презъ 1931, 932, 933, 934, 935 г. внесла незначителни количества.

Показаните по-горе проценти, съпоставени съответстващите имъ количества по табл. II, даватъ представа за значението на отдалените чужди пазари за нашето грозде, респ. за нашето лозарско стопанство.

Отъ данните на табл. VII, наистина се вижда, че пазарът на българското десертно грозде е много еднообразенъ, тъй като 75% кръгло и сръдно отива само въ Германия. По надеждень, следъ Германия, е Английскиятъ пазарь. Останалите и по обемъ, и по взискателност на сортовете, както ще видимъ по нататъкъ, съ второстепенни и безъ надеждни перспективи за разширяване.

Възможността за износъ на десертно грозде отъ България даде силенъ тласъкъ на развитието за лозарството у насъ, въ направление къмъ десертните – експортни сортове Афузъ и Димитъ. Площта само на Афуза, отъ 1933 до 1936 год. включително нараства отъ 40 хиляди на 90 хиляди декари, въ кръгли цифри, т. е. съ около 120 на сто, а онази на Димитъ отъ 77 хиляди на 105 хиляди декари, въ кръгли цифри, или около 35 на сто. Това нарастване още продължава, въпреки всеобщия повикъ за ограничение.

Тъй като износътъ на грозде самъ по себе си не може да биде цель, а сръдство за подобреие и повдигане на десертното лозарство, нека разгледаме развитието на този важенъ за България земедѣлски производственъ клонъ, извършено подъ прѣкото въздействие на чуждите пазари.

Въ таблица VIII, която следва, предаваме площта въ декари на двата експортни сорта – Афузъ и Димитъ на ония

лозя, които същ били на плодъ презъ последните три години и резултатът на износа, сведенъ въ килограми на декаръ лозе:

ТАБЛИЦА VIII.

Площъ на лозята на плодъ въ декари	Изнесено въ чуж- бина грозде въ хи- ляди килограми*)			Отъ изнес. коли- чество на декар се пада кило- грами**)			Срѣдно изнесено отъ де- каръ кгр.			
	1935	1936	1937	1935	1936	1937	1935	1936	1937	(1935-36-37)
<i>Засадено до 1932 г. 1933 г. 1934 г.</i>										
Афузъ	31098	41618	56283	23569	15671	29427	760	376	524	553
Димята	65066	77048	87291	13479	9704	10324	224	127	118	156

*) Бруто --- грозде и шайги.

**) Безспорно добивът отъ декаръ е равенъ или по-голѣмъ отъ показаните количества изнесено грозде. Сведущите знаятъ, обаче, че гроздето Димята служи и за добиване на вино.

Горната таблица VIII показва, че износимото количество грозде, пресмѣтнато на декаръ, намалява. Това показва, че съ нарастване на засадената и влизаша на плодъ площъ лозя, значителни количества грозде, които стопанитѣ съ смѣтали да изнесатъ, съ останали неизнесени. Така, базисната цифра за Афуза отъ 760 за 1935 г. пада на 376 презъ 1936 г. и на 524 за 1937 г., а за Димята: 224, 127 и 118 респективно. Вѣрно е, че това се дѣлжи на лошитѣ две последни реколти, обаче, и при добри такива, както ще видимъ по-нататъкъ, сегашните пазари като че ли вече съ наситени.

Ако приложимъ изчисленитѣ въ таблица VIII базисни цифри за бѫдещитѣ три кампании, като допустнемъ съразмѣрно оставане на частъ отъ реколтата, поради природни причинни, или пазарни затруднения, каквътъ би билъ износъ на грозде презъ 1938, 1939 и 1940 години? На тоя въпросъ дава отговоръ следващата

ТАБЛИЦА IX.

Площъ на лозята въ декари. която ще бѫде на плодъ презъ	Засадено вкл. до			Приблизително количество грозде въ кгр., което би се изнесло при базисни цифри 553 кгр. отъ Афу- за и 156 кгр. отъ Димята презъ		
	1938	1939	1940	1938	1939	1940
	1932	1935 г.	1936 г.	1937 г.		
Афузъ	72561	90995	113295	40126233	50320235	62652135
Димята	96582	105209	117080	15066792	16412604	18164480
	Всичко			55193025	66732839	80816615

Горната таблица IX показва, че презъ 1938, 1939 и 1940 години, при неблагоприятни условия, съставляващи срѣдната величина отъ 1935, 1936 и 1937 години, бихме имали готово грозде за износъ въ следните количества: 1938 г. — 55 милиона кгр., 1939 г. — 66 милиона кгр., а 1940 — 80 милиона кгр., въ закрѣглени цифри.

(Следва).

Ат. Бойчиновъ

Нашето лозарство тръбва да се гради и развива върху здрави основи.

Лозата е многогодишна култура, която ангажира много трудъ и поглъща много сръдства. Ето защо лозарството тръбва да се развива върху здрави основи.

е народенъ поминъкъ и дава препитание на повече отъ 150,000 земедѣлски домакинства.

Въ последните години производството на нашите лози е било както следва:

№	Година	Милиони литри вино	Милиони литри материалъ за ракия	Изнесено десертно грозде въ тонове
1	1930	108·6	106·5	2,714
2	1931	132·6	94·1	3,111
3	1932	141·6	127·1	6,533
4	1933	198·6	95·0	12,072
5	1934	152·0	103·7	21,509
6	1935	202·3	113·1	38,041
7	1936	85·0	70·0	26,570
8	1937	90·0	—	44,000

Имайки предвидъ, че консумацията на вино у насъ се движи срѣдно годишно отъ 100—120 милиона литри и че

нашия износъ на десертно грозде въ чужбина при най-благоприятни условия, едва ли би достигналъ повече отъ 50 до 60 милиона килограма. Тогава, при една нормална гроздова реколта ние винаги ще имаме свръхъ производство на вино и десертно грозде, което ще понижава ценитѣ на сѫщите и ще води нашето лозарство къмъ упадъкъ и разорение. При тѣзи условия всѣки нашъ лозарь и общественикъ е наложително да се замисли и намѣри изходъ отъ така създадено положение.

Действително почвенитѣ, климатически, стопански и социални условия у насъ сѫ много благоприятни за развитието на едно образцово и доходно лозарство. Но ние трѣбва да насочиме това развитие и тази култура въ ония почви и райони и до ония оптимални размѣри при които ще да дава най-голѣмъ националенъ доходъ за народните стопанства и за отдѣлния стопанинъ — лозарь. Това, разбира се, не би могло да се постигне при едно спонтано развитие на нашето лозарство безъ грижи и намѣса отъ страна на държавата и на лозарските организации. Дѣлгъ е на организираната лозарска професия да промишилява върху лозарските проблеми и да работи за правилното стопанско и просвѣтно (научно) организиране на лозарския поминъкъ и производство. Отъ изнесенитѣ по-горе данни се вижда, че при нормални гроздови реколти у насъ, винаги ще имаме свръхъ производство на вино и десертно грозде, което се дължи на произвежданитѣ по-голѣми количества, които наличниятъ пазаръ не е въ състояние да погълне и заплати. Ето защо разумно би било вместо голѣмите количества, които ще смущаватъ и разстройватъ пазаря, като провалятъ ценитѣ на виното и гроздето, да намалимъ количеството, като подобримъ качеството на произведенитѣ лозови продукти. Голѣмите реколти на грозде отъ силните и напоявани земи, винаги ще даватъ едно долнокачествено производство на вино и десертно грозде, което ще се дава на безценица и общо ще понижава ценитѣ и на едното и на другото.

Безспорно този стремежъ къмъ високо качество не ще да дойде случайно и отъ само себе си, или ако пожелаеме това да стане така по естественъ путь и развитие, то ще постигнеме целта много късно може би, следъ много лутане, преживѣни разочорования и голѣми материални загуби. Днесъ въ вѣка на модерната техника, на радиото и аероплана не е нужно да се чака много, защото може да стане и излишно да създаваме качество, когато вече сме изгубили пазаритѣ, или сме обезценили и разстроили самото производство, задушено отъ свръхъ предлагане, низки цени и липса на пазари.

Когато познаваме добре миналото и настоящето развитие на нашето лозарство, не е мяично да се правятъ предвиддания и оценки за неговите близки перспективи и възможности.

Ето защо като една първа и най-належаща необходимост се явява нуждата отъ въвеждането на известни норми при износа на десертните грозда, за да може всичкотоолнокачествено, зелено, безвкусно, дребно и пр. гръзде да бъде отстранено отъ пазаря, за да не конкурира и понижава цените на добритъ гръзда. Големите реколти отъ недозрели меки иолнокачествени грозда, съж най вредни и гибелни за правилното развитие на нашето лозарство. Тези зелени десертни грозда излагатъ името на българските десертни грозда на чуждите пазари, а възтре въ страната разстроиватъ производството, пазаря и провалятъ общо цените на всички грозда. Единъ вагонъ съ долинокачествено десертно гръзде, изнесенъ въ чужбина, проваля цените и отнема възможността да се пласиратъ 5—10 вагона доброкачествено гръзде.]

Точно за това девиза на нашия лозаръ, тръбва да бъде вече само висококачественно производство, което единствено ще ни осигури по-добри пазари, и по-големи възможности за износъ на по-големи количества и при по-добри цени.

Следъ филоксерната криза, нашите лози постоянно съж спадали отъ високите изложения и бедни лозарски почви, къмъ по-силните ниски и често напоявани земи. Така днесъ при една най-груба преценка повече отъ 2 miliona декари, бедни лозарски почви съж не използвани, изоставени, като пустеющи земи, защото съж не доходни за отглеждането на други земедълски култури. Същите тези почви, могатъ да дадатъ гръзде за отлични ликъорни и други специални вина, сушено гръзде и пр. и да създадатъ поминъкъ на десетки хиляди земедълски стопанства. Днесъ често се говори за производството и подсилването на известни вина съ гроздовъ медъ, добитъ въ вакумните инсталации, но това е излишно и по-скъпо, отъ колкото да добиеме, тези вина по-естественъ пътъ, въ тяхните естествени райони. Тамъ где то гръздето просто презръва, като се полуизсушва и концентрира, благодарение на слънчевата топлина и свѣтлина, като добива единъ естественъ, приятенъ и специфиченъ карамеловъ вкусъ. Но тези естествени (абсолютно) лозарски райони тръбва да бъдатъ запазени отъ неравната конкуренция на силните и напоявани не лозарски земи. Това разбира се отъ само себе си не ще дойде, но то ще може да се постигне, като по пръвъ и косвенъ начинъ бъдатъ наследчески лозаритъ отъ тези лозарски райони. Така ще се създаватъ нови обекти за нашето лозарско производство, които тръбва да бъдатъ разработени и завладени.

Сръдно дълготрайността на нашите американски лози е отъ 30 до 35 години, следователно, ежегодно у насъ оставатъ и тръбва да се подновяватъ около 25—30,000 декари лозя. За ремонта и подновяването на тези стари лозя, ще съж нуждни ежегодно по 12—15 miliona първокласни обла-

городени лози. Важно е обаче при подновяването на лозята да застъпиме по ценни сортове лози, които ще ни даватъ по-доброкачествени вина и десертни грозда. По този начинъ ще се запази и осигури едно по-правилно развитие на пепиниерския поминъкъ у насъ, който дава доходъ и препитание на 4—5,000 земедѣлски домакинства. Този поминъкъ и кадъръ отъ добри пепиниеристи е създаденъ въ течение на повече отъ 30 години и погрѣшно ще бѫде да го задушимъ и прибързано унищожимъ.

Много е говорено и писано за районирането на нашето лозарско производство, по подобие на тютюневото такова. Случая обаче, не е напълно аналогиченъ и ще бѫде много погрѣшно, шаблонно да се приложи. Ние имаме повече отъ 900,000 земедѣлски домакинства, отъ които само 160,090 предимно градски такива иматъ собствени лозя. Отъ това се вижда, че само около 18% отъ нашите земедѣлски стопани иматъ лозя. Повечето наши селски стопани нѣматъ лозя и възможност да произвеждатъ вино и грозде за собствените си семейства. Нашите селски стопани сѫ бѣдни и въ повечето случаи се самозадоволяватъ, ако тѣ сами не могатъ да си произведатъ грозде и вино, тѣ се лишаватъ отъ сѫщите, защото не разполагатъ съ пари за да ги купятъ. Така, че погрѣшно и несправедливо ще е да се лишава голѣмата маса отъ нашето селско население само да си произведе вино и грозде за нуждите на семейството си.

Такива дребни и изолирани стопани съ по 1—2 декара лозе не могатъ да произвеждатъ грозде и вино за пазаря и сѫ решително безъ значение за пласмента на виненото и гроздозо производство на голѣмите лозарски райони.

Въ заключение трѣбва да подчертаемъ, че нашето производство на вино и десертни грозда е вече достатъчно голѣмо, но разполага съ единъ ограниченъ вѫтрешенъ и несигуренъ външенъ пазаръ. При това положение напраздни ще бѫдатъ нашиятъ усилия да произвеждаме, когато не ще имаме възможност да пласираме и осребримъ получените отъ лозята продукти. Нека всички лозари си припомнятъ зимата на 1935 година и пролѣтъта на 1936 година, когато вината се даваха 25 до 3 лева литъра и ракията безъ всѣ какво тѣрсене се предлагаше отъ 25—31 стотинки на градусъ. Лозаря имаше пълни бѣчви съ вино, но нѣмаше пари и възможност да посрещне своите належащи нужди, нито да обработва своите лозя. Тѣзи цени сѫ по-долу отъ производствените разходи на лозаря и тѣ сигурно водиха нашето лозарство къмъ упадъкъ и разорение. Всичко това неизбѣжно налага да се организира и подобри производството и пласмента за да се запазятъ и разширятъ пазарите, като се подобрятъ цените на вината и десертните грозда.

Много наивно ще бѫде да чакаме всичко да дойде

отъ само себе си и случайно, безъ да промишияваме и работимъ за това разумно, организирано и непрестанно.

Въ това отношение най-добрите резултати ще постигнемъ чрезъ провеждането на една обмислена лозарска политика отъ страна на държавата съ най-близкото сътрудничество на всички лозарски организации и институти. За тази цели ще тръбва съгласувано да се изготвятъ, приложатъ стопанските закони, които, отблизо заставатъ нашето лозарство. Тези закони сѫ:

1). Закона за ограничаване на лозовите посаждения, съ който ще подобримъ качеството на нашето винено и гроздово производство, като насочимъ лозарството къмъ абсолютно лозарските почви и райони; като подобримъ сортовия съставъ на нашите лязя и създадемъ нови обекти за завладяване отъ нашето лозарство.

2) Закона за вината, спиртните напитки и оцете, който ще отстрани отъ пазара всички болни, развалени,лошо подслонени и ненормални вина, които нелоялно конкуриратъ добритъ вина. Излагатъ виното като здравословно и хигиенно питие и ограничаватъ винената консумация. Ще се настърдчи модернизирането на нашето винарство, като се настърдчатъ голъмите частни и кооперативни изби, които ще ни дадатъ едно евтино и най-съвършенно използване на гроздовия плодъ. Санитарната, стопанска и фискална контрола на тези голъми изби ще бъде много по-лесно и по-резултатна.

3) Закона за контролата и износа, тръбва да въведе норми при износа на десертните грозда, за да защити и настърдчи качественото производство на такива.

Изброените по-горе три закона разумно и съгласувано прилагани ще осигурятъ едно правилно развитие на нашето национално лозарство. Откъснатия, изолирани въ своята дейност лозарь, самъ съ своя непосиленъ трудъ и приложение ще получи само една нищожна и незначителна част отъ производството на своите лозя, ако съ общи законодателни мърки не бъде справедливо защитено и запазено лозарското производство и лозарския поминъкъ.

Подъ печатъ е книгата: Ампелография, отъ проф. Н. Недѣльчевъ. Книгата ще излѣзе въ 10 коли и ще обгръща описание на американските лози -- подложки, директни сортове, по-главните български сортове лози и нѣколко важни чужди винени и десертни сортове. Книгата ще бъде богато илюстрована.

Пешинци, добре вкоренени и сортирани -- цариградски (кръгли), тѣ апелунски (продълговати), ранни и други сортове предлагатъ на износни цени Б. Н. Антоновъ - земедѣлческо бюро „Съячъ“, ул. Владиславъ № 20 гр. Варна.

Ив. Добревъ

Гроздовъ мармеладъ, гроздовъ сокъ и гроздовъ медъ

Поради лошото използуване на шкартото, което се получава при почистването на гроздето за износъ, което често се вкисва, поради мъжното му съхраняване, макаръ и временно, то се породи мисълта за по-доброто използване на последното като отъ него се приготви мармеладъ.

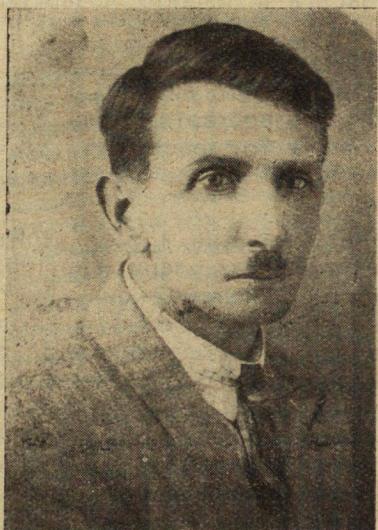
Презъ настоящата година Коопер. централа на лозаритѣ взема инициативата за приготвляването му като за целта използува вакумната инсталация на Партовъ въ Плевенъ и две вакумни инсталации въ южна България, Кричимъ и Пловдивъ.

Поради лошата дъждовна есенъ едно голѣмо количество отъ гроздето стана негодно за износъ, голѣма част отъ него се преработи въ мармеладъ, друга се използува за добиване на ракия и

много малко отъ него се преработи въ вино.

Приготвленietо на грозовия мармеладъ става почти еднакво както приготвленietо на доматеното пюре, шкартото пристига въ щайги, сѫщитѣ съ които гроздето се изниса въ странство, защото то трѣбва да бѫде добре запазено безъ да бѫде смачкано. Гроздето се изсипва върху единъ апаратъ, който е снабденъ съ безконечна лента която се движи непрекъснато и върху него пада струя вода, за да се измие напълно отъ калта и всички нечистотии, които по една случайност сѫ го замърсили. Промитото грозде отива въ мелачката гдето напълно се раздробява (смила) безъ да се повреждатъ семкитѣ, като се отдѣлятъ чепкитѣ. Отъ тамъ посрѣдствомъ трѣба, получената гроздова каша отива въ пасир машината, която има за цель да отдѣли люспитѣ и семкитѣ. Тя се състои отъ единъ ситно надупченъ цилиндъръ, прикрепенъ на една ость съ вътрешни слабо наклонени бѣркачи, които се движатъ съ голѣма бѣрзина. Сокътъ се прецежда презъ надупчения цилиндъръ и отива въ една порцеланова вана отъ кѫдете се препраща въ вакумъ апаратъ, кѫдете се извѣршва сгѣстяването.

Влизането на мѣстъта въ апаратъ става чрезъ вакумъ

т. е. като се разреди въздуха, течността влиза по причина на слабото налягане. Времето на точността въ началото започва при 45—50 градуса, обаче по-късно то става по-трудно поради което температурата на течността се покачва на 65. Щомъ се сгъсти течността, то отново се вкарва нова течност до тогава до като се получи желаната гъстота. Процеса на сгъстяването продължава обикновено 3—4 часа, за мarmалада повече, а за гроздовия сокъ по-малко. Следъ като се постигне необходимата гъстота вакума се изпразва. Получената каша, като гореща е по-ръдка, а като изстине става по-гъста, така че като гореща съ няя по-лесно може да се манипулира, пресипва въ съдове. По тази причина, когато мarmалада е налетъ въ отворени съдове, той изстива и не може да се налива, особено въ кутий, за тази целъ той се прекарва презъ специаленъ апаратъ, гдето става подгръдането му къмъ 65—70 градуса и по този начинъ по-лесно се насыпва въ съдове.

Отъ това, което казахме до сега става ясно, че при получаването на гроздовия мarmаладъ се взимат всички мърки, щото гроздето да се омие съвършено добре — да бъде идеално чисто и следъ това да се преработи въ мarmаладъ. Отъ всичко става ясно, че гроздовия мarmаладъ има най-добрите качества не само за това, че е пригответъ отъ най-добра плодъ, но защото при неговото приготовление се спазва и най-голъмата чистота. Отъ 45—5 кгр, грозде се получава 1 кгр. мarmаладъ.

Гроздовъ сокъ. Получаването на сгъстенъ гроздовъ сокъ се предприе тази година отъ Лозарската опитна станция — Плъвенъ чрезъ вакумъ, съ цель да се концентрира мъстъта, въ смисълъ поради голъмата си гъсгота, да може да се запази безъ да ферментира и по този начинъ преди употреблението му да се разрежда, съ което се избъгва нуждата отъ прибавка на разни химикалии, като натриевъ бензоатъ или салицилова киселина и др. и второ, да се получи продуктъ, който да служи за подсилване на мъстъта преди ферментацията, съ цель да се получатъ доброкачествени вина и при най-лоши реколти.

Гроздовъ сокъ е получаванъ въ Америка (Калифорния) по студенъ начинъ, за да се използва презъ времето на забраната на употреблението на спиртъ за получаване на вино. Такъвъ е получаванъ въ Италия и въ Франция, но като много скъпъ не е могълъ да си пробие употребление, както всички безалкохолни продукти.

За получаването на доброкачественъ сгъстенъ гроздовъ сокъ гроздето тръбва да се смачка предварително, да се пресуватъ следъ това джибритъ (пращинитъ), да се задържи временно 24—48 часа мъста да не ферментира по-сръдствомъ прибавка на калиевъ метабисулфитъ, за да може мъстъта да се вкарва въ вакума сравнително или почти бистра.

Гроздият сокъ може да се сгъсти до 70—80% захарност при това състояние той не може да ферментира. Въ станцията получения такъв съдържа 68% захаръ. Целта бъше като по ръдъкъ да може по-лесно да се манипулира съ него, макаръ, че той може да се получи доста сгъстенъ. По студенъ начинъ въ Калифорния той може да се получи съвършено гъстъ въ състояние да се ръже и да се обвива въ хартия. Неудобствата при по-слабо сгъстения гроздовъ сокъ сѫ въ това, че той не може да се съхранява въ дървени сждове, както меласата, а тръбва или въ дамаджани или въ бетонни резервуари. Подъ 65% захарност; той ферментира, макаръ и слабо и съ това губи отъ своята стойност, макаръ тази ферментация да не може да продължава.

(Следва).

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ.

Б. Б.

Подобрения въ производството на нашите вина.

Паралелно съ грижитѣ за стопанско — културенъ възходъ въ производството на десертнитѣ ни грозда, Министерството на земедѣлието презъ последнитѣ години полага голѣми усилия за реорганизиране на виненото производство въ страната, за да се догонятъ по осезателни подобрения въ качеството на нашите вина. Така ежегодно, въ надвечерието на гроздобърната кампания за винениятѣ грозда, агрономическите служби въ страната, особено тѣзи въ лозарските райони, организиратъ оживена агитационна пропаганда и активно непосрѣдствено участие въ стопанствата на производителите винарѣ и по-специално въ тѣзи на вино производителнитѣ кооперации. Усилитъ да агродейтите сѫ насочени: Първо къмъ подготовката на избенитъ инвентарь, нагаждайки порядкитѣ въ стопанствата къмъ изискванията на винарската хигиена, а презъ време траенето на самия гроздобър пъкъ се полагатъ упорито усилия за приучване винопроизводителите къмъ практиката на всички технически и манипулационни постижения, които се сочатъ отъ винарската наука и напредъкъ.

Като безспорна стжка напредъ въ възхода, макаръ и бавенъ, на нашето винено производство, тръбва да се отбележи употребата на калиевиятъ метабисулфидъ, чието приложение презъ гроздобера е вече масово явление въ винопроизводна България. Въ страната се пласира вече между позиритъ ежегодно отъ 4,000 до 5,000 кг.р. калиевъ метабисулфитъ. Една ма-са отъ около 20 miliona литри гроздова мъстъ въ страната се третира вече съ това извънредно полезно за правилната винена ферментация, химическо срѣдство.

Но заедно съ тази масово пробила си пътъ вече практи-

ка, единъ безспорно голъмъ напредъкъ въ винарството у насъ би било едновремената употреба на селекционирани (подобрена раса) винени ферменти. Така, презъ изтеклата винопроизводна кампания, по нареддане на Министерството на земедѣлието се произведоха при опитните лозарски институти въ Плевенъ и София, значителни дози мая отъ селекционирани винени ферменти отъ подбрани чуждестранни винени раси, които въ активно състояние се разнесоха отъ специалисти направо до агрономическия служби въ по-главните лозарски райони. Всъка служба, която получи селекционирани фермети бѣ организирала предварително при частни и кооперативни винарски изби условия за размножаване на ферментите и обслужване така съ прѣсни партиди на единъ широкъ кръгъ кооперативни изби или частни тикава на по-интелигентни винари. Така презъ изтеклата грозоберна кампания на реколтата отъ 1937 година въ страната се приготвиха съ селекционирани винени ферменти около 10 милиона литри вино.

Руси Вълчевъ — агрономъ.

Внимание при претакането на вината, възможни сѫ изненади!¹⁾

Честитъ валежи тая есенъ докараха масово загниване на гроздето причинено отъ гъбата *Botrytis cinerea*. Особено силно бѣха засъгнати разпространените у насъ винени сортове грозда: гъмза, памидъ, маврудъ и др. Плесенитъ въобще, пъкъ и специално тая плесень отдѣлятъ окислителни диастази, които въ присъствието на въздуха окисляватъ боята на виното, като я превръща въ нерастворими танати. Сѫщите започватъ да се отаяватъ, размътватъ виното и измънятъ цвѣта му, като по този начинъ се предизвиква тѣй нареченото кафяво пресичане.

Тия диастази ги има и въ нормални години отдѣлени като продуктъ на гроздовитъ клетки, тѣхното количество обаче се явява недостатъчно тогава за да предизвика горепоменатите проявления. Когато въ години като тая, имаме едно доста голъмо загниване по гроздето, което нѣкакъ се разви до степень на страшното онова загниване, което се яви въ 1932 год. въпрѣки взетите предохранителни мерки съ употребата на сърния двуокисъ при ферментацията на гроздовата каша, опасността не винаги е избѣгната и ние ще трѣбва да сме готови за евентуални изненади.

Независимо отъ това, честитъ валежи ни докараха още една вреда. — Тѣ причиниха напрѣскването на гроздето съ много прѣсть и каль, съ които се внесоха доста желѣзни съединения въ виното. Тия желѣзни съединения отначало разтворими после въ присъствие на въздуха се превръщатъ на ферисъединения, които се свързватъ съ боята и даватъ нерастворими

¹⁾ Б. Р. Препоръжчваме да се има предъ очи и статията въ кн. 2 т. г. стр. 72 и 73 по сѫщия въпросъ.

танати при вина съ по слаба киселинност. Боята започва да се отайва, вината се размътватъ. Така идва другото — синьото пресичане.

Засъгнатитъ, както отъ първата, така и отъ втората повреда вината измънятъ не само външния си видъ, но още вкуса и букета си и ставатъ негодни за консумация като вина.

Това като се има предвидъ, намъ се налага особена предвидливост и осторожност за да се избъгнатъ неприятните изненади, които могатъ да се случатъ при претакането на вината. Една предварителна провърка, като се изложатъ преби отъ вината на въздуха, се явява повече отъ наложителна. И въ случаите се забележатъ такива проявления ще тръбва да се започне съ лъкуването на виното преди неговото претакане, което лъкуване въ този моментъ става не особено трудно отъ специалиста винаръ. Така ще може да се спаси отъ явна загуба единъ капиталъ, придобитъ съ не малко трудъ и срѣдства.

М. Златаровъ

Чужди вкусове на виното.

Тръбва винаги да знаемъ, че виното е една течност крайно чувствителна, която поглъща твърде лесно всъкакви миризми. Тъзи недостатъци, които често сѫ неизличими могатъ да се избъгнатъ, изолирайки избенитъ помъщения отъ лошите миризми, на: катранъ, креозотъ, петроль, бензинъ, торъ и др., както и не тръбва да се държатъ при виното други продукти, къто: сирене, кисело зеле, трушъ и пр. продукти, чийто миризми лесно се поглъщатъ отъ сѫщото.

Често пъти при неправилна манипулация и лопти сѫдове се констатирватъ нѣкой недостатъци на вината, по-важни отъ които сѫ:

Вкусъ на бъчва. Вкусъ на дърво се придава на виното отъ новите джги на винарските сѫдове. Дървото съдържа стипчеви материј, танинъ, различни органически продукти, които сѫ способни да предаватъ на виното единъ специфиченъ вкусъ на бъчва. Единъ подобенъ вкусъ може да се добие и когато виното остане въ бъчви не добре измити, или въ която калъта отъ виното е стояла дълго време и се е разложила.

Подобно вино се третира съ растително масло. За да получимъ добри резултати при лъкуването, много важно е да си послужимъ съ прѣсно масло. Маслиновото масло е по-скажпо и по-непригодно за цѣльта. Най-подходящо е памуковото, което е и по-евтино.

При лъкуването тръбва да се направи опитъ въ малки количества, напримѣръ върху 100 литри вино. То се налива въ малко буре въ което се поставя и $\frac{1}{4}$ литъръ масло, като се разбива енергично, за да стане на дребни капчици. Следъ това се оставя да стои 48 часа и се опитва, за да се види дали лошиятъ вкусъ е изчезналъ. Ако не е изчезналъ, то се при-

бавя още $\frac{1}{4}$ литъръ масло и се продължава до тогава до като изчезне лошия дъхъ. Когато се определи дозата на необходимо масло, то се поставя определено количество масло за всичкото вино. Маслото изкача на повърхността, като се чука по стените на съда съ дървенъ чукъ.

Вкусъ на плъсень (мухалъ). Вкусъ на плъсень може да се получи при приготвленето на вино отъ мухливо грозде, или отъ лошо измити саждове. Лъкуването на мухливите вина е също, както тъзи съ вкусъ на дърво, преди тоав сбаче, тръбва да се прехвърли въ чистъ саждъ.

Употребявая се въ нѣкои случаи вместо масло, брашно отъ горчица (хардалъ) като количеството, което тръбва да се употреби за цѣпъта се изпитва постепенно, както това се върши при употреблението на маслото.

Брашното отъ горчица тръбва да биде прѣсно и необезмаслено, защото то действува само чрезъ маслото си. Но ако не се работи съ него предпазливо, рискува се виното да получи вкусъ на горчица. Следъ употреббата тя се утайва на дъното заедно съ кальта, следъ това е несобходимо да се преточи виното следъ третирането му.

Най сигурното срѣдство за да се избѣгне вкусътъ на дърво и мухълъ е да се измиватъ добре всички иови и се почистяватъ добре употреббаниятъ вече саждове, защото отстраняването на лошите вкусове не винаги се постига.

Вкусъ на каль. Когато една бѣчва е останала дълго време неупотребена и не е била измита на време кальта, която е останала се разлага и може да предаде единъ особенъ вкусъ.

Този недостатъкъ може да се намали чрезъ бистрене и претакане на виното. Преди това обаче тръбва да се прелѣе виното въ другъ саждъ, които предварително да е насимпуренъ.

Металически вкусъ. Твърде рѣдко се срѣща, при приготвленето му съ металически саждове и инструменти. Желѣзото, когато е въ допиръ съ виното, предизвиква желѣзно (синъ) пресичане на последното. Вкусътъ на желѣзо изчезва малко по-малко, когато виното се претака.

Вкусъ на бакъръ е твърде рѣдко явление и се получава, когато виното е стояло дълго време въ съприкосновение съ бакърени саждове и други такива. Но този случай е много по-опасенъ за здравето на хората, отколкото първиятъ. За да се излѣкува вино съ вкусъ на бакъръ, необходимо е да се вземе мнението на химикъ, който следъ като опредѣли количеството му, ще опредѣли количеството на калиевия сулфидъ, които тръбва да се постави.

Медъта произходяща отъ прѣскането на лозята съ синъ камъкъ не се намира разтворена въ виното. Тя се утайва винаги заедно съ кальта.

Вкусъ на цинкъ. Цинкътъ се срѣща твърде рѣдко въ вината кѫдето той причинява единъ неприятенъ вкусъ. Отъ действието на киселините на виното и цинкътъ се образуватъ

отровни соли. Ето защо не тръбва да се употребяват по-цинковани сждове и прибори при приготвленето на вината.

Вина съ вкусъ на съроводородъ или развалени яйца. Вкусъ на чесънъ. Тъзи два недостатъка се причиняватъ, когато при ферментацията на вината има много съра, следствие късното пухане на гроздето противъ оидиума съ съренъ цвѣтъ, или пъкъ по-голъмoto количество употребенъ каплиевъ метабисулфидъ или съренъ двуокисъ, особено ако виното не се претака въ началото на ферментацията. Разтопената съра, която пада на дъното при напушването на бъчвите също може да причини този недостатъкъ. При напушването на бъчвите тръбва да се употребяватъ напълно изгарящи сърни фитили. Тъзи миризми изчезватъ твърде лесно чрезъ раздухване, като се претака така, че виното да пада върху бакъренъ капакъ, казанъ или бакърена плоча.

П. Теодоровъ — Видинъ.

Отъ що загиватъ нѣкои главини.

Нѣма лозе, особено въ по-старите, гдето да нѣма, кѫде повече, кѫде по-малко празни мяста на загинали лози. Нѣкѫде тоя процентъ досига до 20—25%. Въ по-новите лози, особено десертните, благодарение ценните упътвания, които нашите агрономи чрезъ органа на Съюза ни — „Лозарски прегледъ“ ни даватъ, тоя % е нищоженъ, но не е чудно да се случи сѫщото и при тѣхъ, ако продължаваме да гонимъ количество и дългата рѣзитба, по системата Гюю.

Отъ дълги наблюдения сме намѣрили, че главините пропадатъ отъ:

1. Още при посаждането, вместо да се постави пръчката на 1—2 см. подъ повърхността, оставя се надъ хоризонта. Тръбва да се взема подъ внимание, че съ време отъ дъждоветъ и обработката, земята, като риголвана се притежпка и пръчката остава да стърчи навънъ. Щомъ настѫпятъ горещините и слънцето почне да нагрѣва подложката, влагата се по-лесно изпарява и лозата загива. Презъ втората и трета година този процентъ е по-малъкъ, но все го има. И на старите, вече закрепили главини не имъ е добре и не вирѣятъ добре. Наблюдава съмъ маса лозя дълго време та не съмъ се излъгалъ.

2. Почти всички стари лозари, дори и нѣкои специалисти препоръчватъ ежегодно смѣняване на рамената и чеповетъ. Това е убийствено за лозата. И тя иска да си има корона, както дърветата. Ежегодното смѣняване на чеповетъ донася голъми рани, които не могатъ да залъгатъ, умъртвява се частъ отъ главината и съ време образува кютукъ. Ежегодно лѣторастите изтѣняватъ докато кютука умре. Или ако се поддържа съ инжекции, дава малко плодъ. Глафина съ корона силна, силенъ е и коренътъ,

намира повече храна, понася, или изхранва повече грозде и е по-дълголѣтна. Това се най много потвърждава отъ дърветата, на които ежегодно се рѣжатъ клонетъ, за да даватъ кубави листа за буби. Тѣ сѫщо образуватъ кютукъ, вмѣсто главина и следъ време умиратъ.

3. Отъ желание да се подмлади главината и изрѣжатъ сухите части, мнозина (или по-право всички) рѣжатъ презъ супровата още част и съ това нанасятъ много и голѣми рани, които лозата не е въ състояние да залѣе. Главината почва да съхне надолу, отслабва и до края води единъ анемиченъ животъ. Трѣбва да се вземе за правило: ножъ презъ жива клетка да не минава.

4. Въ бедните почви лозата се храни повече отъ росните корени. Ако нѣмаме възможность да торимъ дѣлбоко, по-добре е да оставимъ филоксерата да изяде росните корени, което ще трае години, отколкото ние да ги махнемъ за една година. Въ всѣки случай, това е въпросъ на схващане, кой какъ разбира.

5. Не малко загуби носи и мотиката при отриването, особено при младите лози. Трѣбва да се набавятъ мотики безъ рогове.

6. Прѣкомѣрния плодъ и ежегодно, безъ да се дѣржи смѣтка за силата на лозата я изтощава и тя загива преждевременно.

Има и други причини за загиване на главините, като: студъ, мана и пр. Но ние изложихме горните, като по-често повторающи се и по-добре наблюдавани.

Какъ се попълватъ празните мяста писахъ преди години, тъ смѣтамъ за излишно тукъ да повтарямъ.

СЪЮЗНИ И КООПЕРАТИВНИ.

БАЛАНСЪ на Българския лозарски съюзъ балансъ къмъ 31. XII. 1937 год.

Каса	1507	Капиталъ	235629
Движими имоти	15355	Ипотеченъ заемъ	80233
Недвижими имоти	335000	Кредитори	36000
	351862		351862

София, 31 декемврий 1937 година.

Счетоводителъ: Д. Т. Даракчиевъ Секретарь: Ив. Лѣвичаровъ.

ПОКАНА

До членовете на Кооперативната централа на лозарите въ България.

Съгласно чл. чл. 31, 33 и 38 от устава на сдружението и решението на управителния съветъ, взето въ заседанието му на 21 до 23 януари включително т. г., протоколъ № 3, четвъртото редовно годишно събрание на Кооперативната централа на лозарите въ България се свиква въ София на 22 февруари т. г., съ следния дневен редъ:

1. *Откриване.*
2. Изборъ на секретарь и свидетели за подписване на протоколите.
3. Изборъ на комисия за провърка на пълномощията.
4. Отчетъ на управителния съветъ за дейността му през 1937 година и докладъ на контролния съветъ върху операциите и смѣтките, годишния балансъ, както и разпределението на печалбите и загубите за отчетната година.
5. Докладъ на комисията за пълномощията.
6. Освобождаване отъ отговорност членовете на управителния и контролния съвети за дѣлата на управлението.
7. Даване мандатъ на управителния съветъ за откриване на централенъ магазинъ въ София.
8. Гласуване бюджета за 1938 година и помощи.
9. *Избиране:*
  - а) Шестъ члена на управителния съветъ на мястото на излъзлигъ по редъ: Ив. Джелеповъ, Кр. Наневъ, Мих. Ианчевъ, Ал. Серафимовъ и К. Панайотовъ и на Дим. Панчевъ, поради подаване оставка.
  - б) Три членове на управителния съветъ.
  - в) Три членове на контролния съветъ.
  - г. Двама запасни членове на контролния съветъ.
10. *Опредѣляне вида и размѣра на заемите, които сдружението може да сключва презъ годината.*

11. *Закриване.*

Събранието ще се състои въ помъщението на Централата — София, ул. Ст. Караджа № 7.

Ако въ 10½ часа на 22 февруари т. г. не се явятъ нуждното число членове, заседанието ще се отложи за 11 часа сѫщия ден и въ сѫщото помъщение и ще се счита за законно, независимо отъ числото на представените членове.

Колективните членове да изпратятъ извлѣчение отъ протокола за изборъ на делегатите си съ разчетъ да постъпятъ въ канцеларията най късно до 19 февруари т. г.

София, 24 януари 1938 год.

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ

Секретаръ: Д. Бъчваровъ

Б А Л А Н С Ъ

**на Кооперативната централа на лозарите въ България — София. ул. „Ст. Караджа“ 7,
АКТИВЪ ПАСИВЪ**

Каса	4994	Дълговъ капиталъ	88000
Стоки	471061	Резервенъ фондъ	58905
Стоки на консигнация	11272	Културенъ фондъ	57190
Съдружественни стоки	414807	Фондъ „Кооп. домъ и винар. изба“	294074
Материални	136346	Фондъ „Домортизация“	24099
Б. З. и К. Банка — влогова сметка	12642	Кооперативна централа „Напредъ“	475906
Съюзъ на Полулярните банки	4493	Кредитори	408014
Съюзъ на Народните коопер. банки	50498	Б. З. и К. Банка по изнаось грозде	1876719
Пощенска чекова сметка	18973	Б. З. и К. Банка — „Колинъ“	15965
Гаранционни влогове	211060	Преходни пасиви	7758
Дебитори	1966416	Пасивни статистически сметки	2418487
Движими имоти	94983	Чиста печалба	126743
Съдебни вземания	25289		
Протестиранни полици	6077		
Преходни активи	4537		
Активни статистически сметки	2418487		
			5851935

Счетоводителъ: Д. Т. Даракчиевъ

КОНТРОЛЕНЪ СЪВЕТЪ:

Председателъ: Г. К. Червенковъ

Секретаръ: Мих. Бабулковъ

Членъ: Н. Хр. Мънковъ.

УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ:

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ

Секретаръ: Д. Бъчваровъ

Директоръ: П. Н. Антоновъ

Членове: Т. Икономовъ, Иочо Ив. Икономовъ, Кр. Наневъ,
Р. Панайотовъ, Т. Алтъновъ, Ив. Машаловъ, К. Панайо-
товъ, А. Серафимовъ и Ив. Джелеполовъ.

Смѣтка ЗАГУ

на Кооперативната Централа на лозарите
ЗАГУБИ съставена на 31 де

1.	Загуби отъ стоки:		
a)	химикали въ лозарството . . .	961	
b)	лозарски инвентарь и инструменти . . .	215	
v)	материалы въ лозарството . . .	90	
г)	гладка поцинкована тель . . .	157973	
д)	гроздовъ мармеладъ . . .	17068	
е)	торове въ лозарството . . .	5238	
ж)	търговски разходи за вино . . .	1566	183111
2.	Загуби отъ съдруж. стоки		
a)	рафия „Маджунга“ отъ преоценка . . .	24153	
3.	Лихви . . .		143977
4.	Обезценки:		
a)	движими имоти . . .	9350	
б)	др. предмети . . .	115	
в)	постройка въ с. Перуница . . .	4560	14025
5.	Реклами и пропаганда		4247
6.	Застраховки		1065
7.	Калкулационни разлики		467
8.	Общи разходи :		
a)	заплати . . .	276524	
б)	командировки (пътни и дневни) . . .	65993	
в)	представителни . . .	1894	
г)	данъци . . .	33568	
д)	канцеларски разходи . . .	18906	
е)	porto и гербъ . . .	6794	
ж)	отопление и освѣтлѣніе . . .	5921	
з)	помощи . . .	43070	
и)	такси, телефон. и телеграми . . .	8617	
к)	библиотека и списания . . .	2329	
л)	разни разходи . . .	9975	473591
9.	Чиста печалба		126743
			971379

гр. София, 31 декемврий 1937 год.

Счетоводителъ: Д. Т. Даракчиевъ

КОНТРОЛЕНЪ СЪВЕТЪ:

Председателъ: Г. К. Червенковъ

Секретаръ: Мих. Бабулковъ

Членъ: Н. Хр. Мънковъ.

БИ и ПЕЧАЛБИ

— София, ул. „Ст. Караджа“ № 7.
кември 1937 година

ПЕЧАЛБИ

1.	Печалби отъ стоки:		
a)	химикали отъ лозарството . . .	10760	
b)	лозар. инвентаръ и инструменти . . .	26105	
v)	материали въ лозарството . . .	16093	
г)	бодлива тель и скоби . . .	1080	
д)	гроздовъ мармеладъ . . .	157472	
e)	лозарска литература . . .	25	211535
2.	Печалби отъ съдруж. стоки:		
a)	рафия „Маджунга“ . . .	42104	
b)	синь камъкъ „Саксония“ . . .	87297	
v)	синь камъкъ „Монтекатили“ . . .	566128	495529
3.	Печалба отъ износъ грозде:		
a)	комисионна и др. . . .	150893	
4.	Лихви		113420
			971579

УПРАВИТЕЛЕНЪ СЪВЕТЪ:

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ
 Секретаръ: Д. Бъчваровъ
 Директоръ: П. Н. Антоновъ.

ЧЛЕНОВЕ: Т. Икономовъ, Иочно Ив. Икономовъ, Кр. Наневъ,
 Р. Панайотовъ, А. Серафимовъ, Ив. Джелеповъ, Т. Ал-
 тъновъ, Ив. Манасиевъ, К. Панайотовъ.

БЮДЖЕТЪ

на Българския Лозарски Съюзъ за 1937 година

ПРИХОДЪ

РАЗХОДЪ

§ НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДА		Предвидено да постигнато за 1937 год.	Постигнато за 1937 год.	Сума на разлика	§ НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗХОДА	Предвидено да постигнато за 1937 год.	Изразходвано през 1937 г.	Сума на разлика	
1	Касова наличност	2544	2554	+ 5499	10	1 Канцеларски Отопление освѣтлен. <i>Заплати:</i>	5000	2317	- 2683
2	Членски внось	110000	54599	- 55601	2	a) на секр.-касиеръ	32000	-	16000
	<i>Пломби:</i>				3	b) на чиновникъ	-	-	10000
	a) разни лица и	30000	5593	- 24407	4	Годжни и дневни	20000	2907	17093
	организации	40000	20000	- 20000	5	Обзажек. Съюз. домъ	2000	90	1910
	b) от К.Ц. Лозар.	500	40	- 460	6	Данаци и съж. разходи	5000	4365	635
	<i>Б) лих. отъ влогове.</i>				7	Ипотечно задължение	18000	16680	1320
	<i>Непредвидени:</i>				8	Дългове отъ мин. гоц.	36000	16000	20000
3	a) реклами	5456	17990	+ 12534	9	Помощь на сп. Л. Грег.	10000	-	10000
	b) отъ брошурата				10	Брошури позиви и др.	12000	15343	3343
					11	Конгреси и конферен.	5000	3543	1457
					12	Непредвидени	13500	5714	7786
					13	Библиотечни	2000	110	1890
					14	Наличност 31 XII 1937 г.	-	1507	1507
							188500	100576	100576
								87924	87924

София, 31 декември 1937 година.

Счетоводител: Д. Т. Даракчиев.

Председател: Ив. П. Бързаковъ
Секретарь: Ив. Лъвичаровъ.

ЛОЗАРСКА КООПЕРАЦИЯ „ДФУЗЪ“ — ПЛЪВЕНЪ

Годишна равносмѣтка

на 31 декември 1937 година.

АКТИВЪ:

1. Каса	3794
2. Стоки	63879
3. Текущи смѣтки	251666
4. Дебитори и кредитори	36607
5. Движими имоти	118949
6. Дѣл. въ Поп. банка и Кооп. ц-ла л.	10500
Всичко	485395

ПАСИВЪ:

1. Производители	36234
2. Временни смѣтки	150637
3. Дѣловъ капиталъ	208650
4. Фондове	73330
5. Фондъ амортизация	16544
Всичко	485395

ВЕДОМОСТЬ

за загубите и печалбите на 31 декември 1937 година.

ЗАГУБИ:

1. Отопление и освѣтление	4750
2. Комадировки и заседателни	9802
3. Канцеларски разноски	6829
4. Наемъ помѣщение	8934
5. Заплати	34430
6. Порто и гербъ	9389
7. Разни разходи	3704
8. Намаление ценитѣ на стокитѣ	22410
9. Данъци	1093
10. Фондъ амортиз. на движ. имоти	11374
11. Чиста печалба	47056
Всичко	159771

ПЕЧАЛБИ:

1. Отъ стоки и общи преработки	135554
2. Отъ лихви и комисионни	24217
Всичко	159771

Председатель: Г. К. Червенковъ

Подпредседатель: Д-ръ Г. Маринчевъ

Секр.-касиеръ: Юрд. Дръновски

Членове: П. Андровъ и Ал. Хр. Базиргяновъ

Х Р О Н И К А .

XVIII — 18-тия Лозарски конгресъ ще се състои на 20 и 21 февруари т. г. въ София.

Удостовърения и карти за пътувания по Б. Д. Ж. същна маление, да се изискватъ отъ Лозарския съюзъ, ул. Ст. Караджата 7 — София.

Въ брой 268 на „Държ. вестникъ“ отъ 3. XII. 1937 год. е отпечатена Наредбата относно производството на плодовия спиртъ.

Производството на облагородени овощни дръвчета отъ държавните разсадници за настоящата година възлиза общо на около 826,000 броя. Овощния материалъ, произведен отъ държавните разсадници ще се раздава само за комплектни овощни градини.

Англия внася ежегодно срѣдно до 80,000 вагона съ таблени сортове ябълки.

Най-много ябълки се внасятъ въ Англия отъ Канада, която е най-големата производителка въ свѣта на ябълки.

Презъ 1936 година въ страната сѫ построени 18 големи консервни фабрики, които разполагатъ съ повече отъ 24 вакумъ апарати за производство на доматово и други плодови пюре. Сѫщите фабрики могатъ отлично да преработятъ негодното за износъ грозде въ много цененъ гроздовъ медъ и гроздовъ мармеладъ. Тази година Коонер. централа на оларитъ направи много сполучливи опити въ това отношение, като произведе около 60,000 кгр. гроздовъ мармеладъ.

Лозарската опитна станция въ Плевенъ е направила сполучливи опити, като е преработила негодното за износъ грозде (шикарто) въ отличенъ гроздовъ медъ, който ще намѣри голѣмо приложение въ сладкарската, бонбонена и др. индустрии. Отъ анализите въ Лозарско опитната станция въ Плевенъ се вижда, че гроздовия медъ съдържа повече отъ 76—78% гроздова и овощна захаръ и може да биде една отлична и много силна храна.

За последните три години Министерството на земедѣлието е раздало следните количества семена отъ подобрени сортове зеленчуци произведени отъ Земедѣлската опитна станция въ гр. Пловдивъ. Семе отъ домати — 236 кгр., отъ пиперъ 415 кгр., отъ разни зеленчуци 690 кгр. Съ тѣзи подобрени семена сѫ били произведени разсади и засадени повече отъ 36,400 декара зеленчукови градини.

Отъ 1927 година до сега сѫ засадени близо 200,000 декара комплектни овощни градини. Презъ изтеклата Година сѫ засадени около 40,000 декара нови комплектни овощни градини.

Презъ миналата 1936 година сѫ изнесени 267 тона дюли и зарзалии, на обща стойност 2 miliona лева, или по срѣдна цена отъ 5—7 лева за единъ килограмъ.

ЛОЗИ — облагородени, укоренени и само укоренени — **дивачки**, специално подбрани за просаждане и I-во класни за редовно засаждане на подложки Монтикола и Коберъ 5, б. б. (най-новата и добрата подложка). Присадени съ „Болгаръ-Афузъ“, „Италия“ „Хамбургски мискетъ“, „Врачански мискетъ“ и др.

Сѫщо I-во и II-ро класни рѣзници отъ Рипария x Берландieri Коберъ (селекц.) — 5 б. б.

Продава: Коста Ивановъ, агрономъ — Плевенъ, ул. Скобелевъ № 3.